Samenvatting van het besluit van de Commissie van 19 mei 2010 inzake een procedure op grond van artikel 101 VWEU [1] en artikel 53 van de EER-Overeenkomst (Zaak COMP/38.511 — DRAM'S)

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2010) 3152 definitief)

(Slechts de teksten in de Engelse, de Franse en de Duitse taal zijn authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2011/C 180/09)

Op 19 mei 2010 heeft de Commissie een besluit vastgesteld betreffende een procedure op grond van artikel 101 VWEU en artikel 53 van de EER-Overeenkomst. Overeenkomstig artikel 30 van Verordening (EG) nr. 1/2003 [2] maakt de Commissie hierbij de namen van de partijen en de belangrijkste punten van het besluit (waaronder de opgelegde sancties) bekend, rekening houdende met het rechtmatige belang van de ondernemingen inzake bescherming van hun bedrijfsgeheimen. Een niet-vertrouwelijke versie van dit besluit is te vinden op de website van DG Concurrentie op het volgende adres:

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/

INLEIDING

(1) Het besluit is gericht tot 10 ondernemingen en betreft één enkele, voortgezette inbreuk op artikel 101 VWEU en artikel 53 van de EER-Overeenkomst.

1. BESCHRIJVING VAN DE ZAAK

1.1. De procedure

(2) Deze zaak kwam er nadat Micron op 29 augustus 2002 een verzoek tot boete-immuniteit had ingediend. In december 2002 kreeg Micron voorwaardelijke immuniteit verleend. Tussen december 2003 en februari 2006 hebben Infineon, Hynix, Samsung, Elpida en NEC bij de Commissie een clementieverzoek ingediend. In maart 2003 is het eerste verzoek om inlichtingen gezonden, waarna er nog een reeks verdere verzoeken om inlichtingen zijn gezonden.

(3) Met een schikkingsprocedure kan de Commissie via een vereenvoudigde procedure zaken schikken; deze mogelijkheid om zaken te schikken bestaat sinds juni 2008 [3]. De schikkingsgesprekken in deze zaak vingen aan in maart 2009, nadat de ondernemingen hadden aangegeven dat zij bereid waren dit soort gesprekken te voeren. Vervolgens hebben zij in december 2009 allen formele verklaringen met het oog op schikking ingediend waarin zij duidelijk en ondubbelzinnig hun respectieve aansprakelijkheid voor de inbreuk hebben erkend. Op 8 februari 2010 is de partijen een mededeling van punten van bezwaar gezonden die de verklaringen van de partijen met het oog op een schikking weergeeft; alle partijen hebben bevestigd dat die mededeling van punten van bezwaar in overeenstemming was met de inhoud van hun verklaringen met het oog op een schikking en dat zij in een schikkingsprocedure geïnteresseerd bleven. Het Adviescomité voor mededingingsregelingen en machtsposities bracht op 7 mei 2010 een gunstig advies uit, waarna de Commissie op 19 mei 2010 het besluit heeft vastgesteld.

1.2. Beknopte beschrijving van de inbreuk

(4) Het besluit betreft één enkele, voortgezette inbreuk op artikel 101 VWEU en artikel 53 van de EER-Overeenkomst binnen de EER. Partijen bij de inbreuk waren betrokken bij een regeling en/of netwerk van contacten en bij geheime uitwisseling van informatie waarmee zij hun gedragingen coördineerden op het gebied van hun algemene prijsbeleid en prijsindicaties voor belangrijke Original Equipment Manufacturers (OEM's) van pc's/servers, hetgeen uiteindelijk neerkwam op prijscoördinatie ten aanzien van die afnemers. Dit alles gebeurde met als doel de mededinging ten aanzien van belangrijke OEM's van pc's/servers te beperken wat betreft de verkoop van Dynamic Random Access Memory (DRAM's) (alle tien ondernemingen) en de verkoop van Rambus DRAM's (RDRAM's) (alleen Toshiba, Samsung en Elpida). Voor DRAM's bestreek de inbreuk de periode van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002 en voor Rambus DRAM's de periode van 9 april 2001 tot en met 15 juni 2002.

1.3. Adressaten en duur van de inbreuken

(5) De volgende ondernemingen hebben op artikel 101 VWEU en artikel 53 van de EER-Overeenkomst inbreuk

[1] Vanaf 1 december 2009 zijn de artikelen 81 en 82 VEG respectievelijk de artikelen 101 en 102 VWEU geworden. De bepalingen in beide verdragen zijn inhoudelijk identiek. In het kader van dit besluit moeten verwijzingen naar de artikelen 81 en 82 VEG waar nodig worden begrepen als verwijzingen naar, respectievelijk, de artikelen 101 en 102 VWEU.

[2] PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 411/2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1). — N.B. Vanaf 1 december 2009 zijn de artikelen 81 en 82 VEG respectievelijk de artikelen 101 en 102 VWEU geworden. De bepalingen in beide verdragen zijn inhoudelijk identiek. In het kader van dit besluit moeten verwijzingen naar de artikelen 81 en 82 VEG waar nodig worden begrepen als verwijzingen naar, respectievelijk, de artikelen 101 en 102 VWEU.

[3] Verordening (EG) nr. 622/2008 van de Commissie van 30 juni 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 773/2004, wat betreft schikkingsprocedures in kartelzaken, PB L 171 van 1.7.2008, blz. 3, en mededeling van de Commissie betreffende schikkingsprocedures met het oog op de vaststelling van beschikkingen op grond van de artikelen 7 en 23 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad in kartelzaken, PB C 167 van 2.7.2008, blz. 1.

gemaakt door, gedurende de aangegeven perioden, deel te nemen aan concurrentieverstorende gedragingen die neerkwamen op prijscoördinatie ten aanzien van belangrijke OEM's voor pc's/servers wat betreft DRAM- en Rambus DRAM-producten:

a) Micron Technology Inc: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002;

b) Micron Europe Limited: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002;

c) Micron Semiconductor (Deutschland) GmbH: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002;

d) Infineon Technologies AG: van 14 november 1998 tot en met 15 juni 2002;

e) Hynix Semiconductor Inc: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002;

f) Hynix Semiconductor Europe Holding Ltd: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002;

g) Hynix Semiconductor Deutschland GmbH: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002;

h) Hynix Semiconductor United Kingdom Ltd: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002;

i) Samsung Electronics Co Ltd: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 15 juni 2002 voor Rambus DRAM's);

j) Samsung Semiconductor Europe GmbH: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 15 juni 2002 voor Rambus DRAM's);

k) Samsung Semiconductor Europe Ltd: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 15 juni 2002 voor Rambus DRAM's);

l) Samsung Semiconductor Franse Sarl: van 1 juli 1998 tot en met 15 juni 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 15 juni 2002 voor Rambus DRAM's);

m) NEC Corporation: van 1 juli 1998 tot en met 28 februari 2001 en, indirect via Elpida, van 1 maart 2001 tot en met 15 juni 2002;

n) Renesas Electronics Europe GmbH (tot en met 1 april 2010 nog: NEC Electronics (Europe) GmbH): van 1 juli 1998 tot en met 28 februari 2001;

o) NEC Electronics (UK) Ltd: van 1 juli 1998 tot en met 28 februari 2001;

p) Hitachi Ltd: van 9 november 1998 tot en met 28 februari 2001 en, indirect via Elpida, van 1 maart 2001 tot en met 15 juni 2002;

q) Hitachi Europe Ltd: van 9 november 1998 tot en met 28 februari 2001;

r) Mitsubishi Electric Corp: van 24 november 1998 tot en met 15 juni 2002;

s) Mitsubishi Electric Europe BV: van 24 november 1998 tot en met 15 juni 2002;

t) Toshiba Corp: van 1 juli 1998 tot en met 22 april 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 22 april 2002 voor Rambus DRAM's);

u) Toshiba Electronics Europe GmbH: van 1 juli 1998 tot en met 22 april 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 22 april 2002 voor Rambus DRAM's);

v) Elpida Memory Inc: van 1 maart 2001 tot en met 15 juni 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 15 juni 2002 voor Rambus DRAM's);

w) Elpida Memory (Europe) GmbH: van 1 maart 2001 tot en met 15 juni 2002 voor DRAM's (en van 9 april 2001 tot en met 15 juni 2002 voor Rambus DRAM's), en

x) Nanya Technology Corp: van 12 oktober 2001 tot en met 15 juni 2002.

1.4. **Sancties**

(6) In het besluit zijn de richtsnoeren boetetoemeting van 2006 [1] toegepast. Met uitzondering van Micron Technology Inc, Micron Europe Ltd en Micron Semiconductor (Deutschland) GmbH, krijgen alle in punt 5 genoemde ondernemingen in het besluit een geldboete opgelegd. In het besluit worden evenwel Samsungs verkopen voor Rambus DRAM's niet in aanmerking genomen bij het berekenen van de in punt 13 genoemde geldboete voor Samsung.

1.4.1. *Basisbedrag van de geldboete*

(7) Het basisbedrag van de geldboete is bepaald op 16 % van verkopen van de ondernemingen voor DRAM's (in voorkomend geval, Rambus DRAM's meegerekend) [2] aan belangrijke OEM's voor pc's/servers in de EER.

[1] Richtsnoeren voor de berekening van geldboeten die uit hoofde van artikel 23, lid 2, onder a), van Verordening (EG) nr. 1/2003 worden opgelegd, PB C 210 van 1.9.2006, blz. 2.

[2] Bij de berekening van de aan Micron, Hynix, Infineon, Mitsubishi en Nanya op te leggen geldboete is alleen rekening gehouden met de waarde van de verkopen van de DRAM-producten, zonder eventuele Rambus DRAM-producten mee te rekenen. Zoals is aangegeven, werden ook de verkopen van Rambus DRAM's van Samsung niet meegerekend bij het bepalen van de aan Samsung op te leggen geldboete.

(8) Het basisbedrag is vermenigvuldigd met het aantal jaren dat aan de inbreuk is deelgenomen, om ten volle rekening te houden met de duur van de deelname van elke onderneming aan de inbreuk.

1.4.2. *Aanpassingen van het basisbedrag*

1.4.2.1. Verzwarende omstandigheden

(9) In deze zaak zijn er geen verzwarende omstandigheden.

1.4.2.2. Verzachtende omstandigheden

(10) Wegens verzachtende omstandigheden is de geldboete voor drie (van de tien) ondernemingen verlaagd. Hynix kreeg een korting van 5 % wegens de zeer specifieke omstandigheden die voor deze onderneming in 2001 golden ([1]). Toshiba en Mitsubishi kregen elk een korting van 10 % omdat de betrokkenheid van Toshiba en Mitsubishi in de bewuste periode veel beperkter was dan die van andere leveranciers.

1.4.2.3. Specifieke verhoging met het oog op afschrikking

(11) Het is passend om, op basis van de omvang van de betrokken onderneming, een vermenigvuldigingsfactor toe te passen op de op te leggen geldboeten. Op basis daarvan is de geldboete voor Hitachi met een factor 1.2 vermenigvuldigd en die voor Samsung en Toshiba met een factor 1.1.

1.4.3. *Toepassing van het 10 %-omzetplafond*

(12) In deze zaak dienen de bedragen niet te worden aangepast in het licht van de omzet van de ondernemingen.

1.4.4. *Toepassing van de clementieregeling van 2002*

(13) Micron krijgt immuniteit tegen geldboeten verleend, Infineon krijgt een boetekorting van 45 %, Hynix een boetekorting van 27 % en Samsung, Elpida en NEC elk een boetekorting van 18 %. Daarnaast krijgt Samsung feitelijke immuniteit verleend ten aanzien van Rambus DRAM's, bovenop de boetekorting binnen de bandbreedte waarvoor de onderneming de onderneming volgens de clementieregeling voor DRAM's in aanmerking komt.

2. **IN HET BESLUIT OPGELEGDE GELDBOETEN**

(14) Voor de enkele, voortgezette inbreuk waarop het besluit ziet, worden de volgende geldboeten opgelegd aan:

a) Micron Technology Inc, Micron Europe Limited en Micron Semiconductor (Deutschland) GmbH, hoofdelijk aansprakelijk: 0 EUR;

b) Infineon Technology AG: 56,7 miljoen EUR;

c) Hynix Semiconductor Inc, Hynix Semiconductor Europe Holding Ltd, Hynix Semiconductor Deutschland GmbH en Hynix Semiconductor United Kingdom Ltd, hoofdelijk aansprakelijk: 51,471 miljoen EUR;

d) Samsung Electronics Co Ltd, Samsung Semiconductor Europe GmbH, Samsung Semiconductor Europe Ltd en Samsung Semiconductor France Sarl, hoofdelijk aansprakelijk: 145,728 miljoen EUR;

e) NEC Corporation, Renesas Electronics Europe GmbH (tot en met 1 april 2010 nog: NEC Electronics (Europe) GmbH) en NEC Electronics (UK) Ltd, hoofdelijk aansprakelijk: 10,296 miljoen EUR;

f) Hitachi Ltd en Hitachi Europe Ltd, hoofdelijk aansprakelijk: 20,412 miljoen EUR;

g) Mitsubishi Electric Corp en Mitsubishi Electric Europe BV, hoofdelijk aansprakelijk: 16,605 miljoen EUR;

h) Toshiba Corp en Toshiba Electronics Europe GmbH, hoofdelijk aansprakelijk: 17 641 800 EUR;

i) Elpida Memory Inc en Elpida Memory (Europe) GmbH, NEC Corporation en Hitachi Ltd, hoofdelijk aansprakelijk: 8,496 miljoen EUR;

j) Nanya Technology Corp: 1,8 miljoen EUR, en

k) NEC Corporation en Hitachi Ltd, hoofdelijk aansprakelijk: 2,124 miljoen EUR.

([1]) Zoals vastgesteld in eerdere antisubsidieprocedures voor de Commissie betreffende invoer in de EU; zie Verordening (EG) nr. 708/2003 van de Commissie van 23.4.2003 tot instelling van een voorlopig compenserend recht op micro-elektronische schakelingen, DRAM's genaamd, uit de Republiek Korea (PB L 102 van 24.4.2003, blz. 7, overweging 148 e.v.), als bevestigd bij Verordening (EG) nr. 1480/2003 van de Raad van 11 augustus 2003 tot instelling van een definitief compenserend recht op de invoer van bepaalde microelektronische schakelingen, DRAM's genaamd, uit de Republiek Korea en tot definitieve inning van het voorlopige compenserende recht (PB L 212 van 22.8.2003, blz. 1).